

(POLİTİKA)

koruculuk kaldırılmalı ve suçlular yargılanmalıdır!

AYLA YILDIRIM

Ulaşılacak istenen her türlü bilgi ve belgenin kendilerine teslim edilme yetkisiyle donatılmış bir Araştırma Komisyonu kurulmalı, suçlular yargılanmalıdır...

27 Haziran 1985 tarihli 9632 sayılı Bakanlar Kurulu kararıyla ilk olarak 13 ilde "Olağanüstü Hal ilanını gerektiren haller durumunda" denilerek Geçici Köy Koruyuculuğu sistemi uygulanmaya başlandı. İlk 8 yıl "ücretsiz" gözükten Korucular 1992'den itibaren resmen maaşa bağlandı. Kürt sorununa, demokratik çözüm yerine inkar siyasetiyle yaklaşılmasının ürünü olarak getirilen bu paramiliter yapılanma, kontgerilla örgütlenmeleri, Jitem ile Bölgede insanlar karanlıklar içinde bir hayat yaşamıştır/yaşamaktadır. Bugün Olağanüstü Hal kalkmış olsa da, olağanüstü hal gerekçesine dayandırılan koruculuk sistemi geçici denmesine rağmen devam ettirilmektedir. Gerek korucular, gerekse resmi ve gayri resmi güçlerin karıştıkları bir çok faili meçhul olaya bakıldığında bile Bölge insanı için "olağanüstülüğün olağan yaşamlar" haline dönüşmüş olduğu görülür.

İlkokul sıralarında "orda bir köy var uzakta, gitmesek de, kalmasak da, o köy bizim köyümüzdür" diye öğrettikleri şarkıyı çok severdim. Ama o köyleri, içindeki insanlarıyla severdim. Çocuk saflığıyla köyün maddi anlamıyla bana/bize ait olduğunu değil de orda yaşayanlarla birlikte olduğumuza, onlarla aynı ülkenin eşit vatandaşları olduğumuza inanırdım. Sanırım bir çok çocuk da ilk zamanlarda böyle inanırdı. Çocuk akli işte "saf", "kirlenmemiş" oluyor. Hergün masum beyinlere aşılacak egemen ideolojinin bombardımanıyla köylerin birilerine ait olduğu, orada yaşayan Kürtleri ise yok sayma anlayışının hakim kılınmasıyla, yıllardır acıların çığılığını yükselten Kürtlerin sesleri bu ülkede duymak/duyulmak/duyurulmak istenmemiştir. Milliyetçiliğin tüm hücrelere sinip, insanlığın yitmesi nedeniyle ki, o köylerin dışında yaşayanlar, içinde yaşayanları yok sayıp, peşinen suçlu kabul edip, o köylere hiç gitmeyecek olsalar da köylerin sahiplerinin Türkler olduğuna, kendileri olduğuna inandılar. Böyle olunca da oralarda yaşayanların neler yaşadığı, ne acılar çektiği de, ne istedikleri, ne söyledikleri de hiç önemli olmadı.

Ve bir gün Mardin'deki olayda 44 kişi, Silvan'da 8 yaşındaki bir kız çocuğu korucuların hedefi oldu. Mardin Zangirt/Bilge Köyü olayında gizlenmeden açığa çıkan vahşetle herkes sarsıldı. Gerçeğin gizlenemediği kısmı ise olayı PKK'nin yapmadığı oldu sadece. Katliamın başka olaylarda olduğu gibi PKK üstüne yıkılmak istendiği görülmektedir. Ama bunun dışındaki herşey halen karanlıktır. Gerçekten akrabalar arasındaki bir husumet için mi yapılmıştır bu vahşet yoksa olay

yerine 5-6 dakikalık uzaklıkta bulunan Karakolun 2 saat boyunca olay yerine gelememesinde PKK'nin, 1 Haziran'a kadar ilan ettiği "ateskesin" geçmişte olduğu gibi gölgelenmek istenmesi mi yatmaktadır? Meclis Heyetinde, Meclis İnsan Hakları Komisyonunda görev yapan Milletvekili Akın Birdal neden Heyet dışında bırakılmıştır? Olaydan hemen önce ayağı burkulup rapor alan köyün öğretmeninin köyden ayrılması bir tesadüf müdür? Yoksa eşinin aslında Jandarma komutanlığında görev yaptığı ve saldırganlarla jandarma arasında bir bağ olduğu, olayın önceden bilindiği iddiası gerçek midir?

Evet vahşette gizlenemeyen sadece PKK'nin yapmadığı olmuştur. İyi ki de PKK üstüne kalmamıştır. Yoksa başta Bursa olmak üzere bir çok il'de başlayacak anti PKK'ci, anti-Kürtçü yürüyüşlerle, bu yürüyüşlerle saldırıya uğrayacak yüzlerce Kürtle, yine PKK yapmadım dese de PKK yapmıştır elbet diye kafaları kolayca karışanların yazıp çizdikleriyle bambaşka bir ülke gündemi yaşayacaktık.

Vahşet PKK'ye yıkılmayınca, ilk anda insanı noktadan sesler yükseldi. Bazı şeyler tartışılmaya başlandı. Ama başlayan sorgulama yine kısa sürede maniple edilmiş ve aslında sorumlu olanların dışında yine Kürtler tartışmanın ana konusu haline gelmiş oldu. Eğitimsizliklerinden, feodaliliklerine, gericiliklerinden, aşiretçiliklerine, töreye kadar yine suçlu Kürtler, Kürtlük ilan edilir oldu.

Zaten bu ülkede benim bildiğim ne zaman PKK ateşkes ilan etse, ne zaman Kürt sorununun demokratik bir çözümü doğrultusunda bir adım atılacak umudu yeşerse hep görünmez bir el devreye girmiştir. Kimileri bilinçli, kimileri de bilinçsiz bu sürecin araçları haline getirilir. Hep böyle anlarda "ağzı olan konuşmaya" başlar olur. Bilimsellikten, gerçeklerden kopuk tartışma kolaylığından, biriktirebildiği kadarıyla eldeki bilgilerin her şeyin çözümü olduğu yanlışlığından kurtulmadan sürdürülen tartışmalar bir anlamda gerçek sorundan uzaklaşmaya da neden olur. İlk anda oluşan toplumsal tepki böylesi bilinçli/bilinçsiz yanlış tartışmalarla maniple edilir ve kamuoyu tepkisinin yitirilmesi sağlanır. İlk anda koruculuğa karşı yükselen tepki birden yönlendirmelerle koruculuğun tartışılmasından bir takım korucuların suçlu olduğuna, ardından koruculuğun PKK ile savaşta ne kadar önemli olduğu noktasına gelir. Böyle olunca da koruculuğu yargılamaya gerek de kalmaz, öyle ya PKK olmasa Koruculuk olmayacaktı. İşte "suçlu" yine bulundu!... Yükselilecek toplumsal tepki böylelikle baskılanırken, Emekten, Barıştan, Demokrasiden yana olanlara da, Koruculuğun tek başına suça bulaşmış olanların üzerinden açıklanamayacağını, Koruculuğun, Kürt sorununa inkar siyasetiyle yakla-

şan militarist, milliyetçi yaklaşımdan kopartılarak ele almanın mümkün ve doğru olmadığını anlatmak görevi düşer..

Şu an Avrupa Birliği verilerine göre korucular, 57 bin, bazı kaynaklara göre 70 ila 80 bin arasında değişiyor. Bazı iddialara göre şehir merkezlerinde gizli korucular görev yapıyor. Kalaşnikof silahlarla özel otolarda dolaşan ve halk arasında "şehir korucuları" olarak tabir edilen bu "şehir korucuları"nın resmi rakamlara dahil olup olmadığını bilmiyoruz olsak da bu kişilerin "köy korucusu" kimliklerini göstererek arama noktalarından rahatlıkla geçtiklerini biliyoruz. Korucuların devlet bütçesine yıllık maliyetlerinin en az 300 milyon TL yi bulduğunu biliyoruz. Bu zihniyetin yarattığı kontgerilla örgütlenmeleriyle Umut Kitapevi'ni nasıl bombaladıklarını, halkın suçüstü yakaladığı suçlular serbestken, ölümden dönen Seferi Yılmaz'ın Bursa SDP panelinde yaptığı konuşma nedeniyle nasıl cezaevine gönderildiğini biliyoruz.

Yine korucuların öldürdükleri kişilere PKK'li dediklerinde değil yargılanma bir de ödüllendirildikleri biliyoruz. Hali hazırda demokratik olmayan yaşamızda bile var olan her kesin "savunma ve adil yargılama hakkının" açıkça ihlal edildiğini biliyoruz. PKK'li olduğunda bir insanın yargılanmaya gerek olmaksızın öldürülebileceğini yasalar direkt söylemese de, yükseltelen milliyetçilikle meşrulaştırıldığını biliyoruz.. Bir kere ölüm, öldürmek, şiddet meşru görülmeye başlandı mı bu kör şiddetin başta kadınlar, çocuklar olmak üzere günlük hayat içinde her an herkese nasıl döneceği/döndüğü gerçeğini biliyoruz.

Son 20 yılda devletin silahları ile insan öldürmekten işkenceye, insan kaçırmaktan, ırza geçmeye, silah kaçakçılığından, uyuşturucu kaçakçılığına, köy yakmaktan, arazilere el koymaya kadar binlerce suçun faileri durumunda olan korucuların tesbit edilebilen olaylarına bakıldığında "koruculuk sisteminin" insanlıktan, barıştan neler götürdüğünü görüyoruz.

Şiddeti büyüten, demokratik yolları tıkayan yöntemlerin başında dünya yasalarına da aykırı olan bu paramiliter yapıların geldiğini, Paramiliter yapılanma olan sivillerin silahlandırılmasını, bizde yasayla 'korucu' ismi verilerek nasıl örtüldüğünü biliyoruz.

Ve koruculuk gibi paramiliter yapıları, "korucuların karıştığı suçları" araştırmanın; yargılanabilmesinin, devletin gizli kalmasını istediği şeyler olduğu sürece hiç de kolay olmayacağını, uzun bir mücadele gerektirdiğini biliyoruz..

Geçici denilen ama kalıcılaşan Koruculuk sisteminin ardında, Kürtlerin bir halk olarak inkarı vardır, asimilasyonu vardır. Bir halkın kendi içinden bölünmesi, karşı karşıya getirilmesi, korkuyla sindirilmesi, egemen olanın kendi Kürdünü ya-

(POLİTİKA)

ratma çabası vardır.. Koruculuk bu anlayışların bütünü çerçevesinde gündeme gelmiştir. Kürt sorununun terör sorunu diye kabul edilmesiyle PKK karşısında savaşıyorlar deyip sırtları sıvazlanan bu kişilerin öğrendikleri hukuksuzlukları, vahşeti günlük hayatının bir parçası haline getirmelerine ise kendilerinden beklenen "ulvi işler" gerekçesiyle göz yumulmuş olmuştur. Ve yasalarla resmileşen korucular her türlü yasa dışı işte, kaçakçılığın, rantın bir numaralı insanları haline gelirken, aynı ailenin, aynı köyün, aynı bölgenin insanları birbirlerinin katillerine dönüştürülmüştür..

Bu vahşet, töre diye tartışılmaz.. Bu vahşet eğitimsizlik diye tartışılmaz. Sorumlu olarak birkaç korucu ilan edilemez. Hani başbakan Tayyip Erdoğan'ın Davos'da İsrail'e "siz katliamı iyi bilirsiniz" diye yaptığı çıkışı hatırlarsak, İsrail Siyonizmi'nin Filistin karşısındaki sorumluluğu ne ise Koruculuğu yasalastırın, bu olayın hemen ardından bile koruculuğun zorunluluğunu, iyi işler yapıldığını anlatan ve hala bir çok olaydaki suçluların yargılanmasına izin vermeyen Hükümetlerin, Genel Kurmay Başkanlığının sorumluluğu da o kadardır.

Kendi cephelerinden; halkın barışı için, Kürtlerin kendi içinde birbirine düşman edilmesine hizmet eden koruculuk sisteminde aslında yine Kürtlerin kullanıldığını, koruculuğun Kürtlerin alınlarına bir kara leke olmaktan başka bir anlam gelmeyeceğini belirtip tüm korucuları silah bırakmaya çağıran Murat Karayılan'ın yaptığı çağırını bu ülkenin bir vatandaşı olarak ben "demokrasinin güvencesi" kabul edilen ve bu anlamda sorumlu olan Meclis'den beklerdim.. Meclisin toplanarak derhal Geçici olarak kurulan ve kalıcılaşmış koruculuğu kaldırmasını, suçluların yargılanması için harekete geçme cesaretini gösterebilmelerini isterdim.

Barışa bir şans verebilmek adına, Koruculuk kaldırılmalı. Korucuların karışmış olduğu tüm suçların açığa çıkartılması için Meclis'de, DTP milletvekillerinin, bağımsız hukukçuların, İnsan Hakları örgütlerinin, katkı sunabilecek kişilerinde içinde olacağı ve ulaşılmak istenen her türlü bilgi ve belgenin kendilerine teslim edilme yetkisiyle donatılmış bir Araştırma Komisyonu kurulmalı ve suçlular yargılanmalıdır. Bu adımlar atılmadıkça Hükümet yetkilileri başta olmak üzere kimse sorumluluklarından da şaibeden de kurtulamayacaktır. Güçlü bir toplumsal muhalefet yükseltilemedikçe de yetkililer kendiliğinden adım atmazdır.

Öyleyse gün, Zangirt köyü'nde ki vahşetin ardından, Kürtlerin hep bildiği, bu tarafın gündemine bu çıplaklıkta ancak düştüğü Koruculuğun kaldırılması, suçluların yargılanması için vakit geçirmeksizin mücadele bayrağının yükseltilmesinin, evlerden okullara, fabrikalardan, sokaklara muhalefetin örgütlenmesinin günüdür...

Olayların yaşandığı dönemler ve bölgedeki ağır koşullar nedeniyle birçok vakanın raporlaştırılmadığı bir gerçektir. Baskılara göğüs gererek Diyarbakır İnsan Hakları Derneğine yapılan başvurulardan bazı acı örnekler:

- Batman'ın Kozluk ilçesine bağlı Tosunpınar köyünde, koyunlarını otlatmaya giden 11 yaşındaki S.P adlı kız çocuğu; ailesinin iddialarına göre aynı köyde koruculuk yapan Hilmi ve Hayrettin Özcan'ın kardeşleri, Aydın ve Emin Özcan tarafından tecavüz edildikten sonra boğularak öldürüldü.
- 11 Ocak 1993 de Mardin Midyat merkezindeki evinden korucular tarafından alınan Hüseyin Ertekin, Batman yolu üzerindeki bir elektrik direğinde asılı ölü bulundu.
- 1993 de Şırnak Orta Köyünde otururken baskılar sonucu Hakkari'ye gitmek zorunda kalan Mehmet Temel, 16 yaşındaki kızı S.T.'nin, Orta Köyü korucuları tarafından kaçırıldığını, resmi makamlara yaptığı başvurulara yanıt verilmediğini bildirmiştir.
- Mardin Mazıdağı ilçesine bağlı Gökova Köy korucuları, köyde işledikleri suçlardan dolayı köy halkı tarafından kovuldular. Korucularda, Diyarbakır ili Çınar ilçesine bağlı Salyazı köyüne baskın düzenleyerek burada ikamet eden 18 haneyi boşaltıp boşalttıkları köy halkına ait olan mal varlıklarına el koydular.
- Mardin ili Midyat ilçesinden Abdüllesam Tunç 19 Aralık 1992 günü saat 13.00 sıralarında korucular tarafından alındıktan sonra aynı akşam kurşunlanmış, kulakları kesilmiş, gözleri oyulmuş bir şekilde cesedi bulunmuştur.
- OHAL Valiliği tarafından (1993) yapılan açıklamada Hacı Özdemir ve Rıdvan Berkan adlı kişilerin PKK tarafından öldürüldüğü belirtilirken, Mardin ili Nusaybin ilçesine bağlı Kıniki (Bakacak) köylüleri, köylerine baskın düzenleyen korucu başı Fikret Aslan ve beraberindeki bir grup korucu tarafından öldürüldükleri bildirildi.
- 1993 yılında OHAL Bölge Valiliği, Bağlarbaşı Köyünde bir teröristin ölü ele geçirildiğini açıklar. Köylülerin resmi makamlara başvurmaları ise hiçbir sonuç değiştirmez. Mardin ili Midyat ilçesi Bağlarbaşı Köyüne Abdullah Taş adlı korucubaşı ile beraberindekilerin Köye yaptıkları baskını yaşayanlar; "Baskın sırasında, köy imamı Abdulvahap Altınkaynak, cami hopelöründen anons yapılmak için çağırıldı. Korucubaşı Abdullah Tas, anonsta yaptığı konuşmada imamın Ermeni olduğunu iddia ederek, imamın köydeki kiliseye götürülerek kiliseyle beraber yakılması emrini birlikte geldiği koruculara verdi. Sonrasında Taş, yanındaki korucularla imamı kiliseye götürdü. İşkence yapmışlar, saçlarını, bıyıklarını ateşe vermişler. Biz kiliseye gidinceye kadar imamın vücudu işkenceden paramparça olmuştu. Korucular daha sonra bizi sıra dayacağına çekerek tehdit ettiler. O sırada askerler geldi. İmamın nerede olduğunu sorunca, korucular da imamın köyden kaçtığını söylediler. Kaymakamlığa yaptığımız başvurular sonuçsuz kaldı"...
- 20 Nisan 1993 günü aksam saatlerinde, Mardin ili Midyat ilçesinde 8 kişinin öldürülmesi, 9 kişinin de yaralanmasıyla sonuçlanan ve PKK'nin yaptığı iddia edilen minibüs taranması olayının Kutlubey köy korucuları tarafında yapıldığı ortaya çıktı.
- 18 Ağustos 1994 da Muş Malazgirt Nureddin (Nordin) köyüne korucular tarafından baskın düzenlendi. Baskın sırasında, Ramazan Öznaci korucularca gözaltına alındı. Öznaci'nin cesedi, işkence edildikten sonra öldürülmüş bir şekilde bulundu.
- Batman ili Sason Cacas nahiyesi Belediye Başkanı M.Siddik Çetinkaya'nın evine, 12 Aralık 1994 günü korucular tarafından baskın düzenlendi. Baskın sırasında evde bulunanların üzerine ateş açılması sonucu Belediye Başkanı M.Siddik Çetinkaya (40) ile ev halkından Hüseyin Çetinkaya (65), Mustafa Çetinkaya (22), Sabri Oruç (30), Urfiye Çetinkaya (16) ve Baki Çetinkaya yaşamlarını yitirdiler.
- Batman'ın Kozluk ilçesine bağlı Sican köyünde R. Dinç'e silah zoruyla tecavüz eden korucuların yargılanmasında, tecavüz olayı, adli tıp raporu ile belgelenmesine rağmen, duruşma heyeti korucuların tutuklanması talebini reddetti.
- Batman'ın Kozluk ilçesine bağlı Xırba (Armutlu) Köyü korucuları tarafından 6 Ocak 1996 tarafından zorla kaçırılan ve Sami Aktay adlı korucuyla evlendirilen S. Sarar adlı kadın korucular tarafından öldürüldü.
- Diyarbakır il merkezine bağlı Konacak köyünde 10 yaşındaki R.K. adlı kıza kendini "MİT" mensubu olarak tanıtarak ve zorla 4 ay boyunca tecavüz eden Süleyman Askan adlı korucu hakkında dava açıldı. Sanık tutuksuz.
- 1999'da Ağrı ili Doğubeyazıt'a bağlı Gulisor köyünden dönen K. İ. (19) aracına alarak tecavüz ettikten sonra öldüren Mehmet Demir adlı korucunun yargılanmasında Heyet, Demir'e tedbirsizlik ve dikkatsizlik sonucu ölüme sebebiyet verdiği gerekçesiyle 3 yıllık (traji komik!..) hapis cezası verdi...
- 18 Mart 1999, Sırnak ili Kumbatı beldesinde evlerinden alınan Hacı Atan (50) ile Cafer Kılıç (21) adlı kişiler, beldede bulunan asker, korucu ve özel timler tarafından gözaltına alındılar. Gözaltına alınmalarından kısa bir süre sonra ölüm haberleri geldi. OHAL Valiliği tarafından yapılan basın toplantısında ise, 94/14 sayılı açıklamada: "İki terörist öldürüldü" şeklinde bilgi verildi.
- Diyarbakır Kulp merkezinde ikamet eden Abdullah Dinar adlı korucu, 21 Ekim 1999 de N. A. (14) adlı kız çocuğuna tecavüz etti. Dinar'ın 4 ay boyunca adı geçen kız çocuğuna silah zoruyla defalarca tecavüz ettiği, akrabalarının Akdeniz'in hamile olduğunu fark etmesi ile birlikte Savcılığa suç duyurusunda buldukları belirtildi. Savcılık tarafından Dinar'ın ifadesinin alındığı sonra serbest bırakıldı. 8 Kasım 1999 da rahatsızlanan N.A, kaldırıldığı Devlet Hastanesi'nde 7 aylık ölü bir bebek dünyaya getirdi. N.A. koruma altında tutulduğu evden, 13 Kasım 1999 da saat 20.00 sularında amcalarının oğulları Seyhmus ve Saim Akdeniz tarafından alındıktan sonra, kapının önünde, taranarak öldürüldü. N.A.'nın cenazesi, ailesi tarafından alınmadığından 22 Kasım 1999 günü kimsesizler mezarlığına gömüldü.